

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ ЗРОШУВАНОВОГО
ЗЕМЛЕРОБСТВА

Матеріали
Міжнародної науково-практичної
конференції молодих вчених
"Інноваційні розробки молоді –
сучасному землеробству"

29 квітня 2016 року
м. Херсон, сел. Наддніпрянське

Херсон
Видавець ФОП Грінь Д.С.
2016

УДК 631:001.895
ББК 41./42
М 341

*Копіювання, сканування, запис на електронні носії та
тому подібне книжки в цілому або будь-якої її частини
заборонені*

*Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту зрошуваного
землеробства НААН (протокол № 5) від 29 квітня 2016 року.*

Редакційна колегія:

Вожегова Раїса Анатоліївна	- доктор с.-г. наук, професор, головний редактор;
Лавриненко Юрій Олександрович	- доктор с.-г. наук, професор, член-кореспондент НААН, заступник головного редактора;
Біднина Ірина Олександрівна	- кандидат с.-г. наук, вчений секретар;
Базалій Валерій Васильович	- доктор с.-г. наук, професор;
Меліхов Віктор Васильович	- доктор с.-х. наук, професор, Всеросійський науково- дослідний інститут зрошуваного землеробства, Росія;
Голобородько Станіслав Петрович	- доктор с.-г. наук; старший науковий співробітник;
Лазарев Микола Миколайович	- доктор с.-г. наук, професор, Російський державний агра- рний університет Московської сільськогосподарської ака- демії кор. К.А. Тімірязєва, Росія;
Коковіхін Сергій Васильович	- доктор с.-г. наук, професор;
Шиманський Леонід Петрович	- доктор філософії, Поліський інститут рослинництва, Білорусь;
Грановська Людмила Миколаївна	- доктор економічних наук, професор;
Петшак Стефан	- доктор філософії, професор, Технологічно-природничий інститут, Польща;
Малярчук Микола Петрович	- доктор с.-г. наук, старший науковий співробітник;
Денчич Сербислав	- доктор наук, професор, Науково-дослідного інституту рільництва та овочівництва, Сербія;
Морозов Олексій Володимирович	- доктор с.-г. наук, доцент;
Гашимов Агамир Джалалович	- доктор с.-х. наук, член-кореспондент НАНА, Азербай- джанський науково-дослідний інститут гідротехніки та меліорації, Азербайджан;
Писаренко Павло Володимирович	- доктор с.-г. наук; старший науковий співробітник;
Влашук Анатолій Миколайович	- кандидат с.-г. наук, старший науковий співробітник;
Засць Сергій Олександрович	- кандидат с.-г. наук, старший науковий співробітник;
Коваленко Анатолій Михайлович	- кандидат с.-г. наук, старший науковий співробітник;
Біляєва Ірина Миколаївна	- кандидат с.-г. наук;
Люта Юлія Олександрівна	- кандидат с.-г. наук, старший науковий співробітник;
Пілярська Олена Олександрівна	- науковий співробітник, відповідальна за випуск.

М 341 Інноваційні розробки молоді – сучасному землеробству: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, 29 квітня 2016 р. – Херсон: Грынъ Д.С., 2016. – 226 с.

ISBN 978-966-930-120-8

Матеріали конференції висвітлюють нові тенденції розвитку аграрної науки з питань зерновиробництва та можливість доведення розробок молодих вчених до рівня інновацій в сучасних умовах господарювання.

Збірник матеріалів призначений для науковців, аспірантів, спеціалістів сільськогосподарства.

ББК 41./42

ISBN 978-966-930-120-8

© Інститут зрошуваного землеробства НААН, 2016

ЗМІСТ

Андрійченко Л.В. Ефективність сидерального пару у короткоротаційних сівозмінах Південного Степу	8
Балашова Г.С., Юзюк С.М. Продуктивність картоплі на краплинному зрошенні в умовах Південного Степу	10
Біднина І.О., Томницький А.В., Влащук О.С., Козирєв В.В. Біологічна активність ґрунту та продуктивність с.-г. культур під впливом основного обробітку та доз добрив	13
Білокінь В.О., Філоненко С.В. Урожайність та посівні якості насіння цукрових буряків за внесення мікродобрива Вуксал....	17
Бондаренко К.О. Важливість зрошення для рослин томата	21
Бушанський В.І., Антонєць О.А. Урожайність соняшнику залежно від строку сівби	23
Василенко Р.М. Агротехнічні основи кормових сівозмін на зрошуваних землях в південному регіоні України	30
Вихватнюк Р.В., Худік Л.М. Становлення технології обробітку ґрунту STRIP-TILL.....	33
Влащук А.М., Конащук О.П., Желтова А.Г., Колпакова О.С. Продуктивність сучасних гібридів кукурудзи залежно від заходів агротехніки на зрошенні	36
Влащук А.М., Місєвич О.В., Колпакова О.С. Урожайність буркуну білого однорічного залежно від агротехнічних заходів в умовах півдня Ураїни	39
Вожегова Р.А., Мунтян Л.В. Вплив азотних добрив на врожайність та якість зерна озимої пшениці різних сортів в умовах рисових сівозмін	42
Войтік А.В., Вихватнюк Р.В. Розробка системи автоматизованого проектування технологічних карт вирощування сільськогосподарських культур	44
Воронюк Н.М., Герасименко Ю.П., Левченко Л.М. Агрохімічні показники ґрунту залежно від способів обробітку і удобрення буряків цукрових.....	47
Гоменюк О.І., Поляков О.І. Вплив способів основного обробітку ґрунту на забур'яненість посівів та врожайність соняшнику	50
Гордієнко О.С. Якість поливної води та гідрогеолого-меліоративний стан Каланчацького зрошуваного масиву	52

Гудзенко В.М. Селекція сортів ячменю ярого та розробка елементів технології їх вирощування	55
Денисенко С.М. Удосконалення інструментів екологічного менеджменту в галузі рослинництва	58
Дорофей В.І., Філоненко С.В. Вплив різних доз мікродобрива Басфоліар на продуктивність цукрових буряків ..	61
Єремєєва С.П. Вплив різних систем органо-мінерального удобрення на урожайність картоплі за краплинного зрошення ..	64
Заєць С.О., Фундират К.С. Ефективність мінерального живлення при вирощуванні тритикале озимого в умовах зрошення півдня України	67
Иванютин Н.М. Groundwater use for irrigation in the Crimea. Risks and consequences (Орошение подземными водами в Крыму. Риски и последствия).....	70
Ількевич Д.О. Картопля - важлива культура величезних можливостей	72
Качанова Т.В. Урожайність різних сортів вівса на півдні України.....	76
Кіріяк Ю.П. Необхідність використання новітнього метеорологічного обладнання в умовах змін клімату.....	77
Кіріяк Ю.П., Трикоз Л.В. Агрометеорологічні умови росту та розвитку пшениці озимої у вегетаційний період 2014-2015рр. по Херсонській області	80
Коваленко А.М., Тимошенко Г.З., Новохижній М.В. Динаміка водного режиму ґрунту в короткоротаційних сівозмінах за різних систем обробітку ґрунту	85
Козирєв В.В., Біднина І.О., Томницький А.В., Влащук О.С. Вирощування сої в умовах зрошення слабомінералізованими водами.....	88
Кондратович О.В. Кормова продуктивність багаторічних трав сінокісного використання при різних способах посіву в умовах Степу України.....	91
Кондратович О.В., Томчук Р.В., Петрушкова О.М. Врожай багаторічних трав пасовищного використання в залежності від способу сівби на першому році життя.....	93
Коновалова В.М., Князєв О.В. Продуктивність льону олійного за різних способів обробітку ґрунту і доз внесення добрив.....	96
Коробка О.Л., Антонєць О.А. Урожайність зерна ячменю ярого залежно від сортових особливостей.....	98

Котов Б.С. Вплив мікродобрив на продуктивність гібридів кукурудзи в умовах зрошення на півдні України	103
Кочерга А.А., Клименко О.О. Застосування Харнесу в посівах соняшнику.....	106
Кулінько О.І., Філоненко С.В. Переваги та недоліки систем захисту посівів цукрових буряків від бур'янів.....	113
Лавриненко Ю.О., Гож О.А. Продуктивність гібридів кукурудзи різних груп ФАО залежно від регуляторів росту та мікродобрив в умовах зрошення на півдні України.....	117
Лисенко Д.В., Філоненко С.В. Вплив підживлення мінеральними добривами на продуктивність та технологічні якості коренеплодів цукрових буряків.....	120
Лопата Н.П. Вплив доз добрив, основного обробітку та сівби в попередньо необроблений ґрунт на продуктивність кукурудзи в сівозміні на зрошенні	123
Любич В.В., Новіков В.В. Сучасні технології виробництва круп'яних продуктів із зерна пшениці та тритикале	126
Маковський О.О., Філоненко С.В. Вплив систем хімічного захисту посівів від бур'янів на формування продуктивного потенціалу цукрових буряків	129
Малюк Т.В. Методи управління мінеральним живленням рослин у плодкових агроценозах Південного Степу України	132
Малярчук А.С. Ефективність способів основного обробітку ґрунту під ріпак озимий у сівозмінах в умовах зрошення	135
Малярчук В.М. Проект оптимальних техніко-технологічних рішень для вирощування сільськогосподарської продукції на зрошенні «АгроОлімп-Зрошення»	137
Малярчук М.П., Котельников Д.І. Економіка вирощування кукурудзи на зерно за різних способів обробітку ґрунту та удобрення на зрошуваних землях півдня України.....	140
Мартиненко Т.А., Шкода О.А. Водоспоживання цибулі ріпчастої за краплинного зрошення на півдні України .	143
Марченко Т.Ю., Сова Р.С. Результати селекції кукурузи на устійчивість к болезням.....	145
Морозов В.В., Дудченко К.В., Корнбергер В.Г. Спосіб зниження непродуктивних втрат зрошувальної води при вирощуванні рису	148
Морозов В.В., Ченіна Н.О., Козленко Є.В. Формування водно-сольового режиму і родючості ґрунтів інгулецької зрошувальної системи	151

Морозов О.В., Безніцька Н.В. Особливості регіональних змін клімату (на прикладі Херсонської області).....	154
Морозов О.В., Писаренко П.В., Біднина І.О., Козирєв В.В., Резнік В.С. Обсяги поливів на Каховському зрошуваному масиві.....	156
Негуляєва Н.М. Отримання високих урожаїв сільськогосподарських культур в умовах неполивного землеробства	159
Петрушкова О.М., Томчук Р.В., Кондратович О.В. Створення посухостійких сортів регнерії шорсткостеблової на півдні України	162
Пілярський В.Г., Пілярська О.О. Ефективність вирощування гібриду кукурудзи Крос 221М в умовах зрошення Південного Степу.....	165
Погорєлова В.О. Роль основних елементів живлення при вирощуванні томата	168
Прищепо М.М., Дзюба М.В. Урожайність ріпаку озимого залежно від фунгіцидів ретардантів	171
Прокопчук І.В. Агроєкологічна оцінка родючості чорнозему опідзоленого за тривалого його використання	173
Репешко В.В., Філоненко С.В. Формування продуктивності та технологічних якостей коренеплодів цукрових буряків за внесення калійних добрив	176
Розгон В.А., Морозов О.В., Писаренко П.В., Біднина І.О., Козирєв В.В., Резнік В.С. Якість поливів на Каховському зрошуваному масиві.....	180
Савостяник С.Ю. Особливості вирощування цибулі ріпчастої озимої для одержання надранньої продукції.....	183
Саєнко В.О. Чорнушка посівна – перспективна лікарська культура.....	185
Сергєєва Ю.О. Перспективи вирощування сорго в степовій зоні України.....	189
Томчук Р.В., Петрушкова О.М., Кондратович О.В. Результати селекції пирію середнього в південних регіонах України.....	190
Ульянченко М.С., Куценко О.М. Вплив строків сівби на структуру врожаю сортів гречки.....	193
Федорович Г.Т. Продуктивність пшениці озимої залежно від попередника та фону живлення в зоні степу України.....	196
Філоненко С.В. Вплив сівби різноякісним за розмірами насінням на формування продуктивності цукрових буряків.....	198

Хоменко В.О., Філоненко С.В. Насіннева продуктивність висадків цукрових буряків за різних систем хімічного захисту їх від бур'янів.....	201
Чекамова О.Л. Урожайність проса залежно від мікробних препаратів та мікродобрив	205
Чорна К.І. Необхідність впровадження консолідації земель сільськогосподарського призначення в Україні.....	206
Шакалій С.М. Якість пшениці озимої залежно від системи мінерального живлення та захисту рослин.....	208
Шапарь Л.В. Висота рослин одна із діагностичних ознак насінневої продуктивності ріпаку озимого	211
Швидун К.Є., Філоненко С.В. Вплив ширини стикових міжрядь між компонентами гібридизації на насінневу продуктивність висадків цукрових буряків.....	213
Шевель В.І. Погодні умови та урожайність проса на Півдні України	216
Шестақ Н.М. Возможность многоукосного использования сорго сахарного в южной части Беларуси	219
Юзюк О.О. Технологічні аспекти вирощування картоплі в умовах зрошення півдня України.....	222

УДК 633.63:65.018:632.954

Маковський О.О.

студент магістерського курсу заочної форми навчання факультету
агротехнологій та екології

Філоненко С.В.

кандидат с.-г. наук, доцент
Полтавська державна аграрна академія

ВПЛИВ СИСТЕМ ХІМІЧНОГО ЗАХИСТУ ПОСІВІВ ВІД БУР'ЯНІВ НА ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ

Загальновідомо, що в силу своїх біологічних особливостей цукрові буряки не здатні протистояти негативному впливу бур'янів, особливо у першій половині вегетації [2]. Саме тому питання боротьби з бур'янами, які найбільше дошкуляють сільськогосподарським культурам, і в тому числі й цукровим бурякам, було актуальним завжди, ще з моменту виникнення землеробства [3]. Для забезпечення необхідного рівня чистоти посівів від бур'янів потрібно використовувати систему агротехнічних і хімічних прийомів боротьби з бур'янами в усіх полях протягом ротації сівоzmіни. Але лише агротехнічними прийомами не завжди вдається здолати бур'яни, тому важливого значення набуває хімічний метод боротьби з ними, що ґрунтується на використанні гербіцидів [1].

Дослідження із вивчення впливу сумішей післясходових гербіцидів на забур'яненість посівів цукрових буряків та продуктивність культури проводили на полях відкритого акціонерного товариства «Оржицький цукровий завод» Оржицького району Полтавської області протягом 2014-2015 років. Метою відповідних дослідів було вивчення продуктивності цукрових буряків залежно від застосування різних систем захисту від бур'янів на основі гербіциду Бетанал Макс Про, уточненні біологічних особливостей формування урожаю коренеплодів та їх технологічних якостей.

Результати наших дворічних досліджень свідчать про те, що на ділянках дослідних гербіцидних варіантів кількість бур'янів перед внесенням була майже однакова і становила від 26 до 29 шт./м². На контролі в цей час вже встигли провести одне ручне прополювання. Тому тут кількість бур'янів була на рівні 15 шт./м². В результаті застосування післясходових препаратів та їх сумішей, відповідно до програми досліджень, кількість бур'янів на гербіцидних ділянках суттєво зменшилась. Так, перед змиканням листків у міжряддях найменше бур'янів, в середньому за два роки, виявилось на четвертому варіанті, де проводили два послідовні внесення суміші Бетанал Макс Про із Карібу із наступним третім обприскуванням грамініцидом Пантера. Тут на час цього обліку виявилось всього 14 шт./м² бур'янів. Зниження їх кількості на відповідних ділянках виявилось максимальним серед всіх гербіцидних варіантів і сягнуло 90,2.

Щодо продуктивності цукрових буряків, то варто зазначити, що найвища за два роки врожайність коренеплодів була отримана на ділянках саме четвертого варіанту, де двічі вносили Бетанал Макс Про із Карібу і третій раз грамініцид Пантера, - 501 ц/га. Дворазове внесення гербіцидної композиції, до складу якої входили Бетанес і Пілот, посиленої грамініцидом Пантера (варіант 2), призвело до формування дещо нижчої врожайності коренеплодів, що становила, в середньому за два роки, 477 ц/га. Система захисту цукрових буряків від бур'янів на основі гербіцидів Голтікс і Бітап ФД11 сприяла формуванню найнижчої серед гербіцидних варіантів урожайності коренеплодів – 453 ц/га. Найменшою за два роки врожайність культури виявилася, як і можна було очікувати, на контрольному варіанті – 382 ц/га коренеплодів.

Технологічні якості цукросировини, головними із яких є вміст цукру, залежать у більшості випадків від системи удобрення, біологічних особливостей сорту чи гібриду і оптимізації системи захисту культури. Отже, як свідчать дослідні дані, найвищий за роки досліджень вміст цукру в коренеплодах був на четвертому варіанті, де було знищено найбільше бур'янів. Цукрис-

тість коренеплодів тут становила 18,1%, що значно перевищило інші гербіцидні варіанти і контроль.

Збір цукру з одиниці площі є головним показником, що характеризує доцільність того чи іншого агрозаходу, системи удобрення чи захисту від хвороб і бур'янів. Як свідчать наші дворічні дослідні дані, лідером за цим показником виявився варіант із сумішкою Бетанал Макс Про та Карібу – 90,6 ц/га. Дещо меншим був збір цукру на варіанті 2 – 85,4 ц/га. Найнижчим відповідний показник виявився на ділянках контрольного варіанту – 67,9 ц/га.

Отже, за змішаного типу забур'яненості посівів цукрових буряків доцільно та економічно вигідно застосовувати системи їх хімічного захисту на основі нових сучасних гербіцидів (Бетанал Макс Про, Карібу, Бетанес, Пілот). Кращими, зважаючи на результати дворічних досліджень, виявилися наступні системи захисту цукрових буряків від бур'янів:

1) два послідовні внесення сумішей гербіцидів Бетанал Макс Про + Карібу + Тренд (по 0,8 л/га + 0,03 кг/га + 0,2 л/га) і третє внесення грамініциду Пантера (2 л/га);

2) два послідовні внесення сумішей гербіцидів Бетанес + Пілот (по 1 л/га + 1 л/га) і третє внесення грамініциду Пантера (2 л/га).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Дорошенко В. А. Заходи контролю бур'янів на посівах цукрових буряків / В. А. Дорошенко // Цукрові буряки. – 2007. – №1. – С.10-11.
2. Іващенко О. О. Цукрові буряки без «зеленої пожежі» / О. О. Іващенко // Цукрові буряки. – 2012. – №3. – С.10–11.
3. Пецоль С. Огляд сучасних гербіцидів в технології вирощування цукрових буряків / С. Пецоль // Хімія. Агрономія. Сервіс. – 2011. - №4. – С. 18.